

Setkání Kosmo Klubu 23.2.2006

Setkání začalo 23. února v 18:00. Účast byla hojná, celkem přišlo 14 osob. Program byl velmi zajímavý, obsahem dvou příspěvků byl popis osobní účasti přednášejících na mezinárodních astronautických kongresech v letech 2004 a 2005. Třetí příspěvek pak popisoval nerealizovaný projekt prvního raketoplánu Dyna Soar v 60. letech.

Jako první vystoupil Matěj Kutil s příspěvkem Za dobrý nápad do Kanady: Astronautický kongres Vancouver 2004. Matěj popsal, jak se vlastně k účasti na Kongresu dostal, tedy svůj projekt „černých skříněk“ pro družice (zejména jejich přistávací moduly). Tyto „černé skřínky“ by umožnily zaznamenat parametry přistání a v případě havárie by pomohly zjistit jejich příčinu. Potom už nás seznámil s přípravami na cestu, pobytem v centru ESA ESTEC v Noordwijku (Holandsko) a následnou cestu do Kanadského Vancouveru, pobyt na Mezinárodním astronautickém kongresu a různé zajímavosti, které při této akci zažil. Na závěr pak ještě přítomné seznámil se studentskými programy podporovanými ESA. Matějova první přednáška pro Kosmo Klub byla pečlivě připravená a zajímavá.

Druhou přednášku si připravila Zuzana Oplatková a nazvala ji Čeští studenti v ESA: Astronautický kongres Fukuoka 2005 aneb s mravencem do Japonska. Přednáška začala popisem toho, jak se na Kongres vůbec dostat – to znamená vybrat si téma, napsat abstrakt a poslat do ESA k předvýběru, potom je abstrakt zaslán k výběru na Kongres IAF a v nejlepším případě následuje pozvání k ústní prezentaci, tedy přímé účasti na Kongresu, potom musí zájemce zaslat článek o prezentaci. Zuzana potom popsala svůj projekt, se kterým uspěla ve výběru – aplikace matematických metod umělé inteligence vyvinutých na Zlínské univerzitě Tomáše Bati. Tyto metody jsou použitelné mimo jiné i pro programování autonomního pohybu roverů (robotických vozítek), například při jízdě po Marsu. Po stručném seznámení s těmito metodami následoval popis cesty do centra ESTEC a následná cesta do Japonska na kongres ve Fukuoce. Japonsko je zvláštní země a specifika setkání s místní kulturou jsou pro každého Evropana nezapomenutelným zážitkem, takže různé zajímavé postřehy a zkušenosti byli samozřejmě součástí Zuzaniny přednášky. Po zodpovězení několika dotazů pak tento velmi zajímavý příspěvek skončil.

Na závěr vystoupil Jarda Kousal s příspěvkem X-20A Dyna Soar: Raketoplán pro rok 1966. Projekt začal už ve 40. letech prvními studiemi raketového kluzáku, v 50. letech se vývoj několika projektů u různých firem sjednotil a na začátku 60. let probíhal velmi intenzivně. Po vynesení na balistickou dráhu klasickou raketou měl raketoplán „skákat žabky“ v horních vrstvách atmosféry a dosáhnout tak velkého doletu při slušné manévrovací schopnosti. Plánovalo se využití jak pro průzkumné lety, tak i pro atomové bombardování – výhodou byla velká výška letu znemožňující účinná protipatření protivníka (míněn samozřejmě SSSR). Vzhledem k politické situaci v 60. letech, úspěšnému a drahému vývoji balistických raket, probíhajícímu závodu o Měsíc a nízké politické podpoře byl projekt ve vysokém stupni rozpracovanosti v roce 1963 zastaven, v té době se počítalo s prvním startem v roce 1966. Dyna Soar byl připravován i pro lety na oběžnou dráhu, kde by mohl fungovat jak pro dopravu posádek a nákladu, tak i pro opravy družic, tady ale konkuroval schváleným pilotovaným projektům Apollo a Gemini a díky tomu se ani tato verze nerealizovala.

Po skončení tohoto příspěvku a odpovědích na dotazy už moc času nezbývalo, takže se jen všeobecně probírala činnost Kosmo Klubu. Rozcházeli jsme se těsně po osmé hodině.

Těšíme se na setkání 30. března 2006.